

PM Risk detaljplan

LKAB

PM nr: 202023-PM-01

Version 1.0

Utgiven: 2024-03-14

LKAB

Titel: PM Risk detaljplan

Datum: 2024-03-14

Distribution: Distribueras enligt kundens anvisning

Rapport nr: 202023-PM-01

Ver: 1.0

Utfärdad av:

Anton Gustavsson

Granskad av:

Lisbeth Billstedt

Kontorsadress:

ProSa Process Safety Consulting AB

Cisterngatan 7

418 34 Göteborg

Kund:

LKAB

Kontaktperson ProSa:

Anton Gustavsson

e-post: anton.gustavsson@prosaconsult.se

Ver	Datum	Beskrivning / ändringar	Utfört av
1.0	2024-03-14	Granskad utgåva	Anton Gustavsson

Sammanfattning

På uppdrag av LKAB har ProSa Process Safety Consulting AB (ProSa) sammanställt ett PM för ett antal av de lagstiftningar som LKAB:s framtida exploatering på Svartön i Luleå primärt kommer omfattas av till följd av den typ av industriverksamhet de planerar bedriva.

Detta PM ger stöd till att avgöra om denna typ av industri som planeras att etableras är lämplig på platsen och i vilken omfattning LKAB:s verksamhet kan påverka omgivningen.

Föreliggande PM är baserad på dokumentation som tagits fram i samband med miljötillståndsansökan inklusive den säkerhetsrapport som planeras att lämnas in tillsammans med miljötillståndsansökan som beskriver verksamhetens riskbild samt vilka förebyggande och begränsande åtgärder som planeras att vidtas, se 10 § Sevesolagen samt 9 § Sevesoförordningen.

De huvudsakliga lagstiftningarna som anläggningen omfattas av med avseende på risker förknippade med storskalig kemikaliehantering är:

- Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen)
- Förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesoförordningen)
- Miljöbalk (1998:808)
- Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)
- Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO)
- Lag (2006:263) om transport av farligt gods
- Transportstyrelsens författningssamling (TSFS) avseende sjöfart.

Utifrån den information som i dagsläget finns tillgänglig om hantering av farliga ämnen vid närliggande Sevesoverksamheter på Svartön och Hertsöfältet bedöms inte en olycka med farliga ämnen vid dessa verksamheter kunna ge upphov till några s.k. dominoeffekter för den Sevesoverksamhet som för närvarande planeras att etableras inom planområdet. Identifiering och analys av risker, med anledning av den verksamhet som planeras, har utförts som en del i arbetet med att upprätta en säkerhetsrapport enligt Sevesoregelverket. Med utgångspunkt från de analyserade riskscenariona för planerad verksamhet bedöms inte någon olyckshändelse med brand och explosion inom planområdet kunna ge upphov några dominoeffekter vid någon av de nu kända, närbelägna Sevesoverksamheterna. Påverkan på person av toxiskt gasutsläpp kan inte uteslutas utanför det egna verksamhetsområdet, men med adekvata förebyggande och skadebegränsande åtgärder bedöms inte gasutsläpp leda till efterföljande dominoeffekter. Effekter av olyckor orsakade av naturhändelser har bedömts och anses inte kunna orsaka dominoeffekter.

Handling
PM Risk detaljplan

Uppdragsgivare
LKAB

Datum
2024-03-14

Status
Version 1.0

Uppdragsnummer
202023-PM-01

Uppdragsansvarig
Anton Gustavsson

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	1
2	STORSKALIG KEMIKALIEHANTERING	1
3	DOMINOEFFEKTER	3

1 Inledning

På uppdrag av LKAB har ProSa Process Safety Consulting AB (ProSa) sammanställt ett PM för ett antal av de lagstiftningar som LKAB:s framtida exploatering på Svartön i Luleå primärt kommer omfattas av till följd av den typ av industriverksamhet de planerar bedriva.

Detta PM ger stöd till att avgöra om denna typ av industri som planeras att etableras är lämplig på platsen och i vilken omfattning LKAB:s verksamhet kan påverka omgivningen.

Föreliggande PM är baserad på dokumentation som tagits fram i samband med tillståndsansökan inklusive den säkerhetsrapport som planeras att lämnas in som beskriver verksamhetens riskbild samt vilka förebyggande och begränsande åtgärder som planeras att vidtas, se 10 § Sevesolagen samt 9 § Sevesoförordningen.

2 Storskalig kemikaliehantering

Vid LKAB:s verksamhet kommer hälsofarliga ämnen och ämnen med fysikaliska faror att förekomma i mängder som överskrider Sevesolagstiftningens högre kravnivå. Anläggningen kommer dessutom omfattas av ytterligare lagstiftningar som ställer krav på verksamhetsägarens riskhantering.

De huvudsakliga lagstiftningarna som anläggningen omfattas av med avseende på risker förknippade med storskalig kemikaliehantering är:

- Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen)
- Förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesoförordningen)
- Miljöbalk (1998:808)
- Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)
- Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO)
- Lag (2006:263) om transport av farligt gods
- Transportstyrelsens föfattningssamling (TSFS) avseende sjöfart.

Ovanstående lagar och regelverk ställer krav på att kontinuerlig riskhantering under hela anläggningens livstid, från tillståndsansökan till avveckling av anläggning. Ändringar i anläggningen och dess omgivning skall kontinuerligt bevakas och riskanalyseras. Risker kommer att beaktas och skyddsåtgärder kommer att implementeras.

De riskbedömningar som görs omfattar typiskt att:

- Identifiera riskerna
- Värdera riskerna
- Åtgärda riskerna
- Följa upp risker och åtgärder.

De riskanalyser som genomförs skall särskilt:

- utreda förhållandena vid den egna verksamheten som kan påverka säkerheten vid verksamheten eller dess omgivning.
- kartlägga vilka faktorer i omgivningen som skulle kunna påverka säkerheten vid verksamheten (närhet till annan Sevesoverksamhet ska särskilt beaktas).

Om utredningen av olycksrisker visar att två eller flera Sevesoverksamheter kan påverka varandra ska de berörda verksamhetsutövarna utbyta lämplig information för att kunna beakta arten och omfattningen av den sammanlagda faran för allvarlig kemikalieolycka i sina verksamheter.

Då anläggningen omfattas av den högre kravnivån enligt Sevesolagstiftningen skall verksamheten:

1. utarbeta ett handlingsprogram för hur allvarliga kemikalieolyckor ska förebyggas som ska skickas till länsstyrelsen, se 8 § Sevesolagen samt 7–8 §§ Sevesoförordningen. Handlingsprogrammet ska genomföras genom ett säkerhetsledningssystem.
2. ta fram en säkerhetsrapport som bland annat beskriver verksamhetens riskbild samt vilka förebyggande och begränsande åtgärder som har vidtagits, se 10 § Sevesolagen samt 9 § Sevesoförordningen. Säkerhetsrapporten och handlingsplanen ska lämnas in tillsammans med den kommande tillståndsansökan enligt 22 kap. 1 § pkt 6 miljöbalken.
3. ta fram interna planer för räddningsinsatser som bland annat innehåller uppgifter om vem som leder en intern insats, vem som har ansvar för kontakt med kommunen, samt en beskrivning av åtgärder och utrustning. Planen tas fram i samråd med kommunen och ansvarig personal, se 12 § Sevesolagen och 10 § Sevesoförordningen.
4. ta fram information till allmänheten enligt 14 § Sevesolagen.

Uppfyllandet av ovanstående krav redovisas som en del av tillståndsansökan enligt miljöbalken (1998:808) samt enligt lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

En anläggning som omfattas av den högre kravnivån omfattas dessutom av bestämmelserna i 2 kap. 4 § LSO. Enligt detta lagrum är en verksamhetsutövare vars anläggning omfattas av bestämmelserna skyldig att i skälig omfattning hålla eller bekosta beredskap med personal och egendom och i övrigt vidta nödvändiga åtgärder för att hindra eller begränsa allvarliga skador på människor eller miljön.

3 Dominoeffekter

Utifrån den information som i dagsläget finns tillgänglig om hantering av farliga ämnen vid närliggande Sevesoverksamheter på Svartön och Hertsöfältet bedöms inte en olycka med farliga ämnen vid dessa verksamheter kunna ge upphov till några s.k. dominoeffekter för den Sevesoverksamhet som för närvarande planeras att etableras inom planområdet. Identifiering och analys av risker, med anledning av den verksamhet som planeras, har utförts som en del i arbetet med att upprätta en säkerhetsrapport enligt Sevesoregelverket. Med utgångspunkt från de analyserade riskscenarierna för planerad verksamhet bedöms inte någon olyckshändelse med brand och explosion inom planområdet kunna ge upphov några dominoeffekter vid någon av de nu kända, närbelägna Sevesoverksamheterna. Påverkan på person av toxiskt gasutsläpp kan inte uteslutas utanför det egna verksamhetsområdet, men med adekvata förebyggande och skadebegränsande åtgärder bedöms inte gasutsläpp leda till efterföljande dominoeffekter. Effekter av olyckor orsakade av naturhändelser har bedömts och anses inte kunna orsaka dominoeffekter.